

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Камелия Вунова – Нарлева -

член на научно жури за придобиване на научна степен „доктор на науките” в професионалното направление 3.7 „Администрация и управление” по научната специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство

(национална сигурност)”.

Автор на дисертационния труд: доцент д-р Кирил Николов Колев

Тема на дисертационния труд: „Концептуален модел на управление на безопасността в морския транспорт”

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед на Началника на Висше Военноморско училище „Н. Й. Вапцаров” и в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ПЗЗРАСРБ) и Критерии за оценяване на приносите в дисертационни трудове за придобиване на научна и образователна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките” на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”, гр. Варна.

Доцент д-р Кирил Николов Колев – ръководител на катедра „Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС” е възникатик на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” - гражданска специалност „Инженер корабоводител”. През 1988 година придобива военна образователна степен „магистър” във ВМА „Гречко”, Ленинград, СССР. През 2007 година Висшата атестационна комисия присъжда на кандидата научната и образователна степен „доктор”. През 2009 година, г-н К. Колев придобива и научното звание „ДОЦЕНТ” по научна специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили”.

През периода 1991 – 2009 година е последователно асистент, старши и главен асистент в катедра „Тактика на ВМС“, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Варна. От 2009 година е доцент в катедра „Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС“ към факултет „Навигационен“; от 2011 година до настоящия момент е ръководител на същата катедра на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Варна.

В преподавателска си практика и в своето професионално развитие доцент Колев участва в разработването на научни, методически и научно-практически програми и проекти с национално и международно значение. Сред десетките такива могат се открийт приносите на кандидата към експертна група на ВМС по разработване на Закона за отбраната и въоръжените сили; към колектив по разработване на проект към Министерството на отбраната на тема: „Защита на пристанищата и военноморските сили“; към Програмен съвет „Морска сигурност“ на ВВМУ; към съвместен проект на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ Варна и Maritime Universitet - Constanta за разработване на магистърска програма „Морска сигурност и безопасност“ и много други.

Научните, практическите и експертните интереси на автора са обективна предпоставка за създаването на задълбочен в теоретичен аспект дисертационен труд с ясен практико-приложен резултат. В това отношение, дисертационното изследване на доцент д-р К. Колев на тема: *„Концептуален модел на управление на безопасността в морския транспорт“* е съвременен, необходимо, актуално и значимо. Цялостният системен подход към изследваното явление и стремежът на автора към интегративна изследователска парадигма доближават към работещ модел за разрешаване на възникващите проблеми с управлението на безопасността в морския транспорт – както от гледна точка на вътрешни механизми на управлението, така също в контекста на отношенията и детерминантите със средата.

Актуалността на дисертационния труд е безспорна и тя се определя от неговия обхват, цел, задачи, структура, съдържание и методология. В съдържателно отношение, той е разработен в съответствие с разпоредбите на ЗРАСРБ, тъй като е посветен на теорията и практиката на една актуална и

обществено значима проблематика в областта на организацията и управлението извън сферата на материалното производство.

Актуалността на темата на дисертационното проучване е своеобразно следствие на възприети международни нормативни изисквания и стандарти в процеса на глобализация и международния характер на морските превози. Този факт е предпоставка за това – цялостния системен подход - изведен, анализиран и приложен - при изследване на дисертационния проблем да усъвършенства съществуващите и да разкрие необходимостта от въвеждането на нови изисквания и стандарти в управлението на безопасността.

В публикациите на кандидата за придобиване на научна степен „доктор на науките“ са открити авторската позиция, практическата приложимост на направените предложения и приносите на изследователя, в областите, по които работи. Те се базират на съвременни и значими теоретични и емпирични анализи в областта на управлението на безопасността на морския транспорт. Открояват се доста аспекти, *от които три с особена важност.*

Първият е свързан със съзнателното изследване, изучаване и прилагане на *системния подход* при изследване на факторите от средата – своеобразни индикатори на безопасността в морския транспорт. Приложението именно на този подход, със своята всеобхватност, сложност, валентност и други характеристики изисква далеч повече от изпълнение на чисто формалните изисквания за контрол и безопасност; налага нов опит; приложение на съвременни управленски практики и отговорно отношение на контролните институции и организации по отношение на безопасността и тяхната превантивната функция в морския транспорт.

Вторият е свързан с *методическите основи* за изследване на аварийния процес и вземане на решения за безопасност. Получените резултати от направеното изследване проектират изграждането на цялостна унифицирана методическа основа - научна новост - за изучаване и анализ на аварийните процеси в морския транспорт, с цел ограничаване на неопределеността в тяхното възникване, протичане и последствия и вземане, на това основание, на решения по управление на безопасността. За ролята и значимостта на дисертационното изследване е важно и уточнението, че формираната от

автора методологическа основа се доказва в емпиричен план от множество примери, установени управленски практики и извършени самостоятелни изследвания.

Третият аспект е свързан с извършения задълбочен *анализ и оценка на риска* в морския транспорт. Съществен принос на изследователя в дисертационният труд, както и на редица публикации на автора, е заслуженото внимание върху един от най-важните фактори в безопасността на морския транспорт – субективния фактор. Включването на социалния и психологически подход при оценка на риска (твърде често пренебрегван, особено в практиката) разкрива съществени възможности за безопасни условия на работната среда и някои на пръв поглед невидими, но твърде съществени елементи на управлението на безопасността като цяло, например, организационната култура, екипният дух, иновационния потенциал, етично поведение и други.

Изследването на посочените аспекти доказват основното твърдение на доцент д-р Кирил Колев, че системният подход, с произтичащия системен модел, е необходимо условие за разрешаване на възникващите проблеми с управлението на безопасността в морския транспорт. В бъдещите изследвания на автора и на неговите последователи, този модел може да послужи като фундамент, въз основа на който да бъдат извършени последващи изследвания, съобразно динамично променящите се фактори на международната среда, както и да провокира формирането и изпълнението на нови нормативни изисквания към всички заинтересовани страни в управлението на безопасността в морския транспорт.

Творчеството на доцент д-р Колев се отличава с приемственост, развитие и дълбочина. Това е видно от факта, че резултати от предходни постижения се вграждат в нови авторски текстове; така също и при проследяване на връзката между дисертационния труд и последващите научни изследвания – публикувани в утвърдени научни издания, като индикатор за тяхното безспорно качество.

Посочените приноси са лично дело на кандидата. В обобщен вид, те представляват теоретични обобщения и практико - приложни решения на важни за обществото ни, за морската ни практика и за науката проблеми, на

ниво на високи съвременни постижения. Приносите на автора произтичат от съдържанието и логиката на направените изследвания, намерили достойно място в разработването на съвременни методики за обучение, учебни програми и планове в рамките на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“; в научни проекти с международно участие за антикризисно управление на противодействието на бедствия и аварии; в национални доктрини и концептуални документи в областта на отбраната и на въоръжените сили.

Заклучение:

Като отчитам изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Критерии за оценяване на приносите в дисертационни трудове за придобиване на научна и образователна степен „доктор“, научна степен „доктор на науките“ на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Варна, научните и практико - приложни приноси на кандидата, а така също и авторитета му в академичната общност, предлагам на уважаемото Научно жури да гласува за придобиване на научна степен „доктор на науките“ от доцент д-р Кирил Николов Колев в професионалното направление 3.7 „Администрация и управление“ по научната специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“.

26. 04. 2012

Варна

Подпис:.....

(Доцент д-р Камелия Нарлева)